

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Оркестрове диригування

підготовки магістра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми Музичне мистецтво

Луцьк, 2023

Силабус освітнього компонента «Оркестрове диригування» підготовки магістра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, за освітньою програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Кучерук В.Ф., доцент кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми В. Кашаюк

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 12 від червня 2023 р.

Завідувач кафедри А. Зарицький

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» «Музичне мистецтво» другий рівень(магістр)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий __
		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) __ год. Лабораторні _ год.. Індивідуальні 24 год.
		Самостійна робота 88 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації_8 год.	
		Форма контролю: залік 2 семестр
Мова навчання		Українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Зочна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» «Музичне мистецтво» другий рівень(магістр)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий __
		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) __ год. Лабораторні _ год.. Індивідуальні 10 год.
		Самостійна робота 96 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації_14 год.	
		Форма контролю: залік 2 семестр
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Володимир Феофілович
Науковий ступінь

Вчене звання доцент

Посада доцент

Контактна інформація (+380669346825, kycheruk.volodimir@vnu.edu.ua)

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис ОК

1. Анотація ОК.

ОК «**Оркестрове диригування**» розрахований для здобувачів вищої освіти спеціальності «Музичне мистецтво», що навчаються на другому (магістерському) рівні ВО та складається з індивідуальних занять, самостійної роботи, консультацій на яких вдосконалюється диригентська техніка та проводиться робота з оркестровими партитурами.

Підготовка диригента, як музичного керівника, здійснюється послідовно з урахуванням синтезу знань циклу музично-теоретичних дисциплін, спеціальних дисциплін (інструментознавство, інструментування, оркестровий клас), практичних занять з диригування у класі з педагогом, а також удосконаленням виконавської майстерності майбутнього диригента (виступи на контрольних роботах, заліках).

2. **Пререквізити** («Методика і практикум роботи з художнім колективом»)

Постреквізити («Вокально-оркестровий клас», «Атестаційний екзамен з фаху і керівництва художнім колективом»).

3. **Мета ОК:**

- підготовка високопрофесійного керівника музичного колективу до педагогічної та творчої діяльності;
- виховання активної творчої особистості майбутнього викладача музики та керівника музичного колективу з глибокими теоретичними знаннями та відповідними практичними навичками диригентської техніки;

Завдання:

- вироблення у здобувачів професійних умінь та навичок диригування оркестровим колективом;
- вироблення здобувачами навичок самостійної роботи з оркестровою (ансамблевою) партитурою та музичним колективом.

4. **Результати навчання (компетентності).**

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 5. Вибудувувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

ПРН 9. Здійснювати ефективне управління мистецькими проектами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

5. Структура ОК.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд за ня ття	Сам Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							

Тема 1. Ознайомлення з творами (прослуховування аудіо записів, перегляд відеозаписів, ознайомлення з творчістю композиторів)	10			2	8		IPC/10
Тема 2. Теоретичний аналіз партитури. Робота над музичним текстом.	28			6	20	2	ТР IPC/10
Тема 3. Диригентський аналіз партитури. Робота над музично-виконавськими засобами виразності у виконуваних творах	28			6	20	2	ТР IPC/10
Тема 4. Робота над художнім змістом та підготовка до концертного виконання.	54			10	40	4	ТР IPC/10
Разом за модулем 1	120			24	88	8	40
Модульна контрольна робота							60
Всього годин / Балів	120			24	88	8	120/100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд за ня ття	Сам Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Ознайомлення з творами (прослуховування аудіо записів, перегляд відеозаписів, ознайомлення з творчістю композиторів)	12			2	8	2	IPC
Тема 2. Теоретичний аналіз партитури. Робота над музичним текстом.	32			2	24	4	ТР IPC/10
Тема 3. Диригентський аналіз партитури. Робота над музично-виконавськими засобами виразності у виконуваних творах	32			2	24	4	ТР IPC/10
Тема 4. Робота над художнім змістом та підготовка до концертного виконання.	48			4	40	4	ТР IPC/10
Разом за модулем 1	120			10	96	14	40
Модульна контрольна робота							60
Всього годин / Балів	120			10	96	14	120/100

6. Завдання для самостійного опрацювання:

- опрацювання матеріалів по структурах ансамблів та оркестрів;
- ознайомлення з записами оркестрових (ансамблевих) партитур;

- опрацювання аудіо та відеоматеріалів з записами провідних музичних колективів;
- самостійна робота над вивченням оркестрової партитури.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача ВО:

Відвідування здобувачами занять є обов'язковими. Індивідуальні заняття проходять з концертмейстером, який «озвучує» оркестрову (ансамблеву) партитуру. Пропуски занять можуть бути лише з поважних причин (хвороба, заява). В такому випадку опрацювання визначеного матеріалу має бути самостійно. З метою поточної діагностики роботи здобувача кожна тема оцінюється в 10 балів.

Політика щодо академічної доброчесності:

Вироблення розуміння основних засад доброчесності, а саме – згода усіх учасників академічного процесу дотримуватися правил, взаємної довіри та виконувати покладені на них обов'язки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Завдання виконуються згідно визначених термінів – розкладів індивідуальних занять та заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачам, що не з'явилися на залік з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін встановлений деканатом, або зарахування суми балів за результатами поточного оцінювання та модульної контрольної роботи.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем ВО навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: індивідуальних занять, самостійної роботи, модульної контрольної роботи. Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом *ОК*, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач засвоїв навчальний матеріал згідно ОПІ та володіє передбаченими практичними навичками.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними практичними навичками.

При перескладанні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку здобувачеві ВО даються додаткові завдання: продиригувати два твори (ансамблеві та оркестровий) – оцінюється до 60 балів модульної контрольної роботи; надати відомості про диригентські труднощі та авторів цих творів – оцінюється до 40 балів поточного тестування.

При перескладанні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку здобувачеві ВО даються завдання:

виконання (диригування) творів (оцінюється до 60 балів);

надати коротку характеристику виконуваних творів (оцінюється до 40 балів).

60 балів:

- відмінно (54-60 балів) – виконання на високому технічному та музичному рівні, точність диригентської схеми;
- добре (45-53 балів) – виконання з незначними похибками, неточності в диригентській схемі, показах вступів;
- задовільно (36-44 балів) – виконання зі значною кількістю похибок в диригентській схемі, показах вступів;
- незадовільно (1-35 балів) – низький технічний рівень виконання, відсутність показів вступів, схематичне дублювання обома руками.

40 балів:

- відмінно (36-40 балів) – вірно висвітлене завдання, здатність оперувати теоретичними категоріями та аналізувати матеріал;
- добре (30-35 балів) – достатньо висвітлене завдання, допущення незначної неточності;
- задовільно (24-29 балів) – в цілому розкрито завдання, допущено помилки, непослідовність викладу матеріалу;
- незадовільно (0-23 балів) – не розкрито завдання, допущено грубі помилки, непослідовність викладу матеріалу, або відповідь відсутня.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бродський Г. Л., Шевченко І. Л., Сметана С. О. Оркестр народних інструментів (методика і практикум роботи з оркестром) : навч. посіб. Кропивницький-Харків, 2018. 388 с.

2. Гуральник М. Л. Організація та керівництво народно-інструментальними колективами : навч.- метод. посіб. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2000. 128 с.
3. Кучерук В. Ф. Грає оркестр українських народних інструментів : навч.- метод. посіб. Луцьк : Вежа ВДУ ім. Лесі Українки, 2005. 262 с.
URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/11443>
4. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Деякі питання роботи диригента з оркестровою партитурою. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти*: тези доп. V Всеукр. наук.-практ. конф. (29 трав. 2020 р.). Луцьк : 2020. С. 63–68. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20995>
5. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Диригування та інструментальний ансамбль з методикою роботи: М. Скорик. Мелодія: методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Диригування та інструментальний ансамбль з методикою роботи». Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20189>
6. Кучерук В. Ф. «Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом» С. Гурін. «Зоряний шлях». Аранжування В. Кучерука: методичні рекомендації для самостійної роботи з обов'язкової ОК «Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом». Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 28 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22376>
7. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Шиманський П. Й. Методика і практикум роботи з колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/15686>
8. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П. Оркестрове диригування: методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Оркестрове диригування». Луцьк, 2016. 16 с. URL : <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/10319>
9. Кучерук В. Ф. Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом (диригування оркестром народних інструментів) : хрестоматія з обов'язкової ОК «Педагогічна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом». Одеса : Олді+, 2023. 230 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22375>
10. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Шиманський П. Й. Практикум роботи з інструментальним колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
URL : <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/15667>

11. Кучерук В.Ф. Різдвяні мелодії. Аранжування для інструментальних ансамблів та оркестрів народних інструментів: репертуарний збірник. Херсон : Олді+ 2022. 218 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20664>
12. Охманюк В. Ф. Оркестровий клас : навч.-метод. посіб. : Ч.1. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 194 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20939>
13. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.- метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с.
14. Роговська Є. В., Рутецький В. В. Оркестр народних інструментів : навч.-метод. посіб. Житомир : ЖДУ ім. І Франка, 2014, 220 с.